

U PANPOH KA JINGSHISHA

Issue No. 2

Kyllalyngkot, 2019

U MYNSIEM BAKHUID BA KHLEM PAT SHYM LA AI

Reuben Warjri

Naduh ka bynta kaba kahdduh jong ka spah snem baar hadien U Khrist ka jinghikai bakhylah shaphang U Blei ka la wan rung ha ka pyrthei Khristan. İa ka la tip kyrteng kum ka 'Modalism' ne 'Sabellianism'. Kane ka jinghikai ka long kaba don jingıadei kaba jan bha bad U Sabellius, u lyngdoh uba im haka spah snem balai hadien U Khrist. Kane ka jinghikai ka ong ba don tang uwei U Blei ba la ithuh İa U da kita ki jinglong (modes), ki khmat (faces) bad ki jingshimbynta bapher bapher (roles) ba U jied ban shim ha lade. Te la ithuh İa U Blei kum U Kpa haba U shim ha lade İa ka jinglong Kpa, kum U Khun haba U shim İa ka jinglong Khun ne U Mynsiem haba U shim İa ka jinglong U Mynsiem.

Sa kawei ka jinghikai ba bakla ba mih na kane ka jingong ka long ba kine ki jingshimbynta bad ki jinglong bapher ba U Blei U shim ha lade ki da don da ki İa ne ki por ba la buh kyrpang hi da U Blei. Ki ong ba ka İa jong ka Testamen Barim ka long ka İa U Kpa. Ka jingwan banyngkong jong U Khrist sha ka pyrthei ha ka jinglong briew, la tip kum ka İa U Khun. Bad khadduh eh, hadien ka jingshah rong noh U Khrist sha bneng, ba la bud pat da ka jingwan hiar U Mynsiem, ka İa ka la kylla sha ka İa U Mynsiem. Kine ki İa kim syrtap İa kawei halor kawei pat. Kaba mut ba, haba U Blei U pynpaw İa lade kum U Kpa, ym shym la don Khun ne Mynsiem Bakhuid. Mynba U long U Khun pat, ym don Kpa bad Mynsiem bad haba U pynpaw İa lade kum U Mynsiem, ym shym la don shuh U Kpa bad U Khun. Kane ka jinghikai ka prat lynti İa ka jinghikai jong ka lai-ha-uwei kaban sa seng ha ka balang.

Ka Baibl kam kyrshan İa ka jingsngewthuh jong U Sabellius bad ki paralok jong u. U Blei Uba U Kpa lem bad U Khun jong U Ki İashim bynta lang ha ka jingthaw İa ka pyrthei. (İoannis 1:3; Kolossai 1:16; Hebru 1:2 bad 1 Korinth 8:6;). İa U Mynsiem Bakhuid ruh ngi lah ban

shem ha ka Testamen Barim bad Bathymmai. Hynrei ki dang don ki briew haduh mynta kiba dang bat sah İa kane ka jingsngewthuh shaphang U Blei.

Kumba phi lah ban khmih lynti, ki briew kiba hikai İa kane ka jinghikai ki shim İa ki dkhot na ka Baibl ban pynksan İa ka jingngeit jong ki. Ha ka jingshisha, kine ki dkhot, lada ym sngewthuh ha ka rukom badei, ki i kumba ki pynskhem İa ka jinghikai U Sabellius. Kawei na kine ki dkhot la shem ha İoannis 7:37 – 39.

“Te ha ka sngi kaba khadduh, ka sngi kaba khraw jong ka jingkhawai ñiam, U Jisu U la İeng, bad U la pyrta bad U da ong, Lada uno uno ruh u sngewslıang, ai ba un wan ha nga ba un dih ruh: (38) jar uba ngeit ha nga, kumba la ong ka jingthoh, ki wah um baim kin İatuid noh na ka dohnud jong u. (39) (Hynrei İa kane u la kren shaphang U Mynsiem İa uba kita kiba ngeit ha u kin sa pdiang: namar ym pat shym la ai İa U Mynsiem Bakhuid, naba ym pat shym la pyndonburom İa U Jisu.) (İoannis 7:37 – 39)

Hato ym shym la don Mynsiem Bakhuid shisha ha shwa ka jingshah rong bad ka jingpyndonburom U Khrist? Ka Baibl hi kam pynpaw İa kata. Ha bun ki jaka ha ka Testamen Barim ngi shem ba la jer kyrteng İa U Mynsiem. Ha ka lynnong banyngkong jong ka kitab Jenesis la İathuh ha ngi ba “U Mynsiem U Blei u da khih halor ki um.” (Jenesis 1:2) Ha ka jingpybaptis U Khrist, ka jingjia ba urlong ha shuwa ka jingpyndonburom, U Mynsiem U wan hiar ha ka dur ka paro. Te kaei shaphang Une U Mynsiem Bakhuid ba khlem pat shym la ai? Kiei ki jing İapher hapdeng U Mynsiem ha shuwa bad hadien ka jingpyndonburom? Khnang ban poi sha ka jingbatai ba shong nia, ngin İapeit shuwa İa ka kam bad ka jinglong jong U Mynsiem Bakhuid ha

**Christ In You Ministries,
Dongpyngrope, Nongrah,
Shillong – 793006**

U Panpoh ka Jingshisha
ka long kawei na ki lynti ba
ka minsitry ka pyndon-
kam ban pynİoh biang İa ki
jingshisha kiba la jah bad
ba la shah İuh roit. Ngı
kyrmen ba lyngba kane ka
lynti, ngı lah ban pynshlur
İa ki nongpule jong ngı ban
wad İa ka jingshisha kum
ka spah baburieh.

İa U Panpoh ka
Jingshisha la shon
shishen shi bnai bad kiba
kwah, ki lah ban İoh İa ka
khlem da hap ban seiw
pisa.

Ki phone no.
+91 87942 62391
+91 82588 77230
+91 94359 45866
+91 70056 73218

Email:
ciyministries04@gmail.com

Kiwei pat ki jingthoh:

1. Ka Jingsuk Bajanai	Sla 3
2. Ki Aiñ Jong Ka Jingbatai	Sla 4
3. Ka Jingpeitbiang İa U 2018	Sla 6
4. Ka Prokram Ban Sa Wan	Sla 7

shuwa ka jingpyndonburom U Khrist.

Ka Bor Blei

Nyngkong eh, ngi tip ba katkum ka jingiashem ha ka artikl, “*Uei U Mynsiem Bakhuid?*” ba la pynmih ha ka isshu banyngkong jong U Panpoh Ka Jingshisha, ba U Mynsiem U long ka jingdonryngkat, ka jinglong (character), ka jinglong tynrai (nature), ka jingmut, ka jingsngewthuh, ka jingtip, jingshemphang, ki jingpyrkhat bad kiei kiei kiba kynthup hapoh ka jinglong bakynja mynsiem jong U Blei. Nalor kine ki jinglong, ki jingthoh ki pynpaw shai ba U Mynsiem Bakhuid U long ruh ka bor U Blei. Mynba ki briew ki ioh ia U Mynsiem, ki ioh ruh ia ka bor ban leh ki kambah, iathuhlypa, phohsniew ia ki jingphohsniew bad kumta ter ter. Hangne harum ngan ai ki nuksa na ka Baibl hi kiba kren shaphang kaei kaba nga ong.

Haba U Gabriel u wan sha ka Mary ban pynbna ha ka ia ka jingpun jong ka ia U Khun U Blei, u ong ba kan sa ioh ia U Mynsiem Bakhuid bad kan shah pynsleh da ka bor U Blei.

Lukas 1:35 “*Uta u angel te u da iathuh u la ong ha ka, U Mynsiem Bakhuid un wan ha pha, bad ka bor Bahakhlieh tam eh kan kah halor jong pha: namar kata ruh, ia ita iba khuid ia iba yn kha, yn khot U Khun U Blei.*”

Sa kawei ka nuksa babiang eh kaba ngi lah ban shem ha ka Baibl, ka long ha ka jingim bad jingiashem jong U Samson. Ki don kiba bat skhem ia ka jingsngewthuh ba ka dei tang na ka jingkhain bakynja met jong u ba U Samson u la lah ban pynkad ia ka shyntur u sing bad ban pyniap ia ki shihajar ngut ki briew da ka shyieng ngab jong ka kada. Hynrei ka Baibl ka phla ia kawei pat ka jingshisha ha kaba ia dei bad kane.

Ki Nongbishar 14:5,6 “*Ynda kumta U Samson u la leit hiar, bad u kpa bad ka kmie jong u sha Timnath: bad u la wan sha ki brisoh waiñ ka Timnath: te, ha khmih, u sing kynraw u la kyrhuh pyrshah ia u, (6) te U Mynsiem U Trai u la wan bor bah halor jong u, bad u la kad ia u kum ba kad ia i khun blang, te ym shym don ei ei ha kti jong u: hynrei*

um shym la iathuh ia u kpa lane ia ka kmie ia kaba u la leh.”

Ki Nongbishar 15:14,15 “*Ynda u la poi sha Lehi, ki Philistia ki la iarisa, haba ki la iakynduh bad u: te U Mynsiem U Trai u la wan bor bah halor jong u, te kita ki tyllai kiba ha ki kti jong u ki la long kum u saihoon ba la thang ha ka ding, bad ki jingkhum ki jong u ki la hap noh na ki kti jong u. (15) Bad u la ioh ia kawie ka shyieng ngab thymmai jong ka kada, te haba u la kner ia la ki kti, u la shim ia ka, bad u la pom da ki shihajar ki briew.*”

Ha baroh ar ki jingjia ha ka jingim U Samson, ka Baibl ka iathuh shai ba u la lah ban leh ia kine kiei kiei namar ka bor Blei kaba wan ha u haba u la shah pynsleh da U Mynsiem Bakhuid. Ngil lah ruh ban sakhi ia kajuh ka rukom jingtrei jong U Mynsiem ha ka jingim jong U Khrist.

Ki Kam 10:38 “*Shaphang U Jisu uba na Nasaret, kumno ba U Blei U la pynsleh ia u da U Mynsiem Bakhuid bad da ka bor, uba la iaaid kylleng u da leh babha bad u da pynkhiah ia kita baroh kiba la ban shitom da u Soitan: naba U Blei u long ryngkat bad u.*”

Kum ka lad ban ban biang ia kaei kaba ngi la iakren, hangne biang ngi shem ba U Mynsiem Bakhuid U long ka khmat bad ka bor U Blei. U Jisu hi da lade U phla shai ba khelm U Kpa Um lah ban leh ei ei ruh em (Ioannis 5:19,30). Kaba mut ba Um lah ban leh ia ki kambah khlem ka jingdon ryngkat jong U Kpa lem bad U da Uta U Mynsiem ia Uba U Kpa U la ai sbun ha U Khun jong U.

Ka Bor Bym Lah Ban Pynkylla

Ka ktien U Blei ruh ka pynpaw ba ki briew ki don hapoh ka jingpyiaid U Mynsiem U Blei mynba ki thoh ia ka Baibl bad ym shym la don kano kano ka jingiathuhlypa kaba la mih na ka jingstad bad jingbatai briew. (2 Timothy 3:16 bad 2 Petros 1:20,21). Hynrei, ka jingshisha ka iai neh ba kane kajuh ka bor kam shym la lah ban jop ia ka jinglong basniew ba kine ki briew ki la don naduh ba la kha ia ki. U Dabid uba la thoh ia ki jingrwai Salm u la shah pynkhih da U Mynsiem, hynrei ha kajuh ka por, ka jingpeit bniah ia ka jingim jong u, ka pynpaw ba ka jinglong bapop jong u

kam shym la shah jop. Ngil shem ba U Dabid u isih ia la ki nongshun da ka jingisih ba janai. (Ki Salm 139:22). Ka nuksa babiang tam eh jong kane ka jinglong, ngil lah ban sakhi ha ka jingleh jong u ia U Shimei, u bahaing U Saul, uba la kloil ban tim bad ban kawang maw ia U Dabid mynba U Dabid u dang phet na Jerusalem namar ka jingshah thwet jong u ha u khun jong u, U Absalom. Ha ka jingwan phai jong u sha Jerusalem ban pynskhem biang ia ka jingsynshar jong u halor ka Israel, sa shisien U Shimei u la wan sha U Dabid, hynrei ha kane ka kynti pat ym ban tim ne kawang maw ia u syiem hynrei ban pan map bad ban kyrpad ba un pynsah ia ka jingim jong u. Watla U Dabid u la kam ba u la map ia u, katto katne snem hadien, katba u dang don ha ka jingthiah pang jong u, u la pynkynmaw biang ia ki jingiashem jong u bad U Shimei ha u khun jong u bad u nongioh pateng ia ka khet, U Solomon, bad u la pynlong ia u ban kular ban pynhiar kput ia U Shimei na ka bynta jong u da kaba pynthikna ba un pyniap shi syndon ia uta uba ha kawei ka por u la pyndik ia u.

2 Samuel 19:18-23 “*Bad U Shimei u khun U Gera u la hap dem ha khmat u syiem, haba u la dang ryngkang ia ka Jordan. (19) Bad u la ong ha u syiem, To u kynrad jong nga wat ai ba un pynkit pop halor jong nga, lymne wat kynmaw ia kata kaba u shakri jong me u la leh bymman ha kata ka sngi ba u syiem kynrad jong nga u la leit noh na Jerusalem, ba u syiem un buhnud ia kata. (20) Naba nga u shakri jong me nga tip ba nga la leh pop: namarkata, ha khmih, ha kane ka sngi nga la wan nyngkong eh na ka iing U Joseph baroh ia kaban hiar ban wan tan ia u syiem kynrad jong nga.... (23) Bad u syiem u la ong ha U Shimei, Men ym iap. Bad u syiem u la smai ha u.*”

1 Ki Syiem 2:8,9 “*Te, ha khmih, don bad me U Shimei u khun U Gera, u nong-Benjamin, na Bahurim, uba la tim ia nga da ka jingtim kaba jur ha kata ka sngi mynba nga la leit sha Mahanaim: hynrei u la wan hiar ban tan ia nga ha Jordan, bad nga la smai ha u da U Trai, nga la ong, Ngan ym pyniap ia me da ka waitlam. Te mynta wat kheñ ia u uba khlem pop, naba me long u briew bastad; bad me tip kaei me dei*

ban leh ia u, bad men pynhiar ia ka khlieh ñiuhlieh jong u bad ka snam sha ka jingtep.”

Ngim lah ban rai kut na ki sakhi sabut ba la buh jingthoh, ba U Dabid u don ia ka jinglong bakhuid bad bymthoh bria ka jong U Khrist Uba la hikai ia ngi ban ieit, dwai bad ban map ia ki nongshun jong ngi. Ia kajuh hi kaei kaei ngi lah ban ong shaphang ki riew khraw, shynrang bad kynthei, kiba la ioh ia ka kabu ksiar ban don hapoh ka bor U Mynsiem U Blei. Ki bried kiba pawkhmat tam eh napdeng ki babun byllai kiba im ha shuwa ka jingpyndonburom, ki la long kiba bitdor ban shah jer kyrteng da u apostol Paul ha ka list jong ki bried jong ka jingngeit kaba u la thoh ha Hebru 11. Hynrei ha kajuh ka por kine kijuh ki bried kim ioh bat ia ka bor kaba ki bried kiba im hadein ka jingpyndonburom ki ioh ban pdiang.

Hebru 11:39,40 *“Te kine baroh, haba la phla ia ki da ka jingngeit jong ki, kim shym ioh pdiang ia kita ki jingkular: ba U Blei u la khreh lypa shaphang jong ngi ia kaei kaei ruh kaba kham bha, khnang ba khlem mangi yn ym ioh ban pynjanai ia ki.”*

Ha kiwei pat ki kyntien, ka bor U Mynsiem shuwa ka jingpyndonburom ia U Khrist kam shym la lah ban pynkylla ia u nongpop sha u riewkhuid. Te kaei kaba lah ban iarap ia u bried ban jop ia ka pop? Kaei kaba lah ban pynkylla ia ka jinglong baawria (carnal nature) jong ngi?

Mynsiem U Kpa bad U Khun

Ban ioh ia ka jubab, nyngkong eh ngi dei ban kynmaw ba Ka Mynsiem U Blei ka lah ban don ha ka jingtip breiw wat la Ka don shabar ka met jong U. Bad Ka Mynsiem jong U ka lah ruh ban iateh song bad Ka Mynsiem U Khrist, ki angel bad ki

bried ruh. Ha kane ka dur, ka mynsiem u bried ka iapher na U Mynsiem U Blei. Mynba U Khrist U wan long bried, Um shym la wan da ki bor Blei kiba pynlah ia U, lem bad kiwei kiwei de ki bor, ban don ha man la ki jaka ha kajuh ka por. Te khnang ba U Khrist Un lah ban don bad ki synran jong U kat sahba ki leit, ka donkam ba Un ioh biang ia kane ka bor na U Kpa. Ba kane kan jia, Ka Mynsiem jong U bad ka jong U Kpa Ki dei ban tehsong lang ha ka rukom bakypang. Ia kane la pyndep ha ka jingshah pyndonburom U Khrist ha ka sngi Pentekos, shiphew sngi hadien ka jingliet kiew noh sha bneng, ha kaba la pyndonburom ia U da U Kpa, ha bneng. Ha ka jingpyndonburom ia U, U Jisu U la ioh biang ia ka bor Blei ba U ju don lem bad U Kpa naduh ki por bymjukut shuwa ka jingwan long bried ka jong U shane sha pryrthei. Haba ki bangeit ha U Khrist ki ioh ia ka jingtheh buk U Mynsiem Bakhuid ha ka sngi Pentekos, ki ioh pdiang ia U Kpa bad U Khun. Dei kane ka jingim bakynja Blei jong U Kpa bad ka jingim bakynja Blei bad bakynja bried jong U Khrist, kaba la iamilai lang, kaba la pynlong ia Uta U Nongpyntngen, Uba U Khrist U la kular ha ki synran bad kita baroh kiba ngeit ha U.

Ngam len ba Une U Nongpyntngen U dei U Mynsiem Bakhuid. Hynrei ka jingiapher hapdeng Une U Mynsiem Bakhuid ba mynta bad U Mynsiem Bakhuid ha shuwa ka jingshah pyndonburom ka long, ba mynta U Mynsiem Um dei shuh tang ka bor ban leh ia ki kam bah hynrei kaba kham kongsan ka long ba U dei ruh ka jingim U Khrist ba la iakhun bad ioh ia ka jingjop halor u Soitan, ki jingpynshoi, ka pop bad ka jingiap. Kane ka long ka jingbatai kaba khyndiat eh ba balei ka la donkam ba U Khrist Un long kum Uwei na ngi ban ai ia ngi ia ka jingpynim. Bad kane ka jingim ka long ka jong ngi lada ngi kloi ban pdiang ia ka. Kumba

U Paul u ong, “U Khrist, uba ka jingim jong ngi.” (Kolossai 3:4). Une U long U Mynsiem Uba khlem pat shym la ai hashuwa ka jingpyndonburom. Ha ka Testamen Barim ngim ju shem ia ki kyntien “U Mynsiem U Blei” bad “U Mynsiem U Khrist” kumba ka long ha ka Testamen Bathymmai. Kane ka long namar ba U Mynsiem Bakhuid ha ka Testamen Barim Um shym don ka jinglong bakypang nalar ka jingdon ryngkat bad ka bor watla ka dei ka jingshisa ba U Blei U ai ia U Mynsiem lyngba U Khrist. Ka jingwan U Mynsiem mynta pat ka long ka jingim jong U Kpa bad ka jingim kaba la jop jong U Khrist. Namarkata, U Khrist haba U kren sahpan U Nongpyntngen U ong ba u bried uba ieit ia U, U Kpa bad ma U Kin iawan pynlong ka jaka shong ha u.

Ioannis 14:23 *“U Jisu U la iathuh bad U la ong ha u, Lada uno uno ruh u ieit ia nga, un sumar ia ki ktien jong nga: te uta U Kpa jong nga un ieit ia U, bad ngin iawan ha u, bad ngin iasah bad u.”*

Na ka liang U Kpa ngi ioh ia ka bor ban pynkhiah, ban iathuhlypa bad kumta ter ter. Na ka liang U Khrist pat ngi ioh ia ka bor ban jop halor ka pop. Dei da kane ka jingmut keiñ ba U Khrist U ong ba U Kpa Un sa phah ia “uwei pat U Nongpyntngen” (Ioannis 14:16), namar ba mynta u long U Mynsiem bathymmai, Uba don ki jinglong bathymmai. Bad dei da kane ka jingmut ba U Khrist U ong ba ka long kaba donkam eh na ka bynta ka jingmyntoi jong ki synran ba U hap ban ieh noh ia ki khnang ba U Nongpyntngen Un ioh wan ha ki. (Ioannis 16:7). Namarkata, U Mynsiem Bakhuid U long ka Mynsiem jong U Kpa bad U Khun, ym uwei pat u longrynieng, uba ka jinghikai “Lai – ha – Uwei” ka hikai.

KA JINGSUK BAJANAI Pynhunlang Bareh

Haba ka jingim jong ngi ka pait ka pra; haba dohnud ka sngewsih kthang; haba ka lynti ka khim; haba jingim ka shoh tlot; haba ngi pynshah sa shiliang ka ngab bad

ngim lah kren bad pyrkhat ia ki jingsngewsih kiba ngi la leh bad shah leh; haba jingshai ka i dum, bad ka dohnud ka pait ka pra kum ki jaiñ lyngkhot kiba la shah tar; bad haba

ha pyrthei ym ioh jingsuk mynsiem, don tang kawei ka lynti bad kata ka long U Khrist keiñ. Hooid, shisha ym don uba lah ban sngewthuh ia ngi lait noh tang Uta Uba thaw ia ngi bad

Uba long “U Nongpynlong bad u Nongpynjanai ia ka jingngeit ka jong ngi.” (Hebru 12:2). U Trai Jisu U ong, “Nga kren ia kine kiei kiei haphi, ba phin don ka jingsuk ha nga. Ha kata ka pyrthei phin ioh ka jynjar: hynrei to long shlur phi! Nga nga la jop ia kata ka pyrthei.” “Ia ka jingsuk nga iehnoh ha phi, ia ka jingsuk ka jong nga nga ai ha phi, ym kumba kata ka pyrthei ka ai, nga ai ma nga ha phi. Wat khiih kuslai na ka dohnud jong phi, lymne wat sheptieng.” (Ioannis 16:33; 14:27)

Ki kyntien U Trai, da shisha, ki ai jingntgen ia ngi. Da lei lei ruh u briew hi um lah ban ai ka jingpyntngen mynsiem kumba U ai U Khrist. Ki don kiei kiei kiba ha ka jingim jong ngi yn ym don mano mano ba lah ban sngewthuh lane pyndap ia ka jingthylli ka mynsiem jong ngi. Lada don ka jingthylli hapoh ka jingim jong ngi, nga kyntu ba phin leit sha U bad to pdiang ia U hapoh ka jingim jong phi khnang ba phin ioh shisha kata ka jingsuk kaba kane ka pyrthei kam lah ban ai. Ka jingsuk ha U Jisu Khrist kadei kaba ym lah ban die ne thied. Ki kular jong u ki long kiba skhem bad U Khrist Um juh kylla; U long ujuh mynnin, mynta bad shaduh bymjukut. (Hebru 13:8). U Khrist hi U khot bad ong, “To wan ha nga phi baroh kiba thait bad kiba khia ka jingkit, te ngan pynjem ia phi.” (Mathaios 11:28).

Ka jingsuk kaba U Khrist U ai ka long kum ka wah duid ka bym ryngat shuh bad kaba kwah ban tuid sha kiwei de

ki lyngkha. Ka don ka jingdonkam ban ioh ia kata ka jingsuk bad ba kan paw ha ka jingim jong ngi bad kan iaineh hapteng ki parabangeit ha U Khrist, U Khun U Blei. Nga ong ia kane ym tang namar ba nga kwah ban pynksan ia kaei kaba nga shem ba ka long ka jingshisha, na ki jingiashem jong nga mynshuwa, hynrei ka long ka jingshisha namar ba dei tang ha U Khrist ba phi lah ban khmih lynti ban shem ia ka hima ki bneng ha kane ka pyrthei. Haba phi shem ia U Khrist, phi la shem bad ioh ia ka spah ki bneng bad shisha ka “Hima U Blei” ka la wan ha phi. (Pule Mathaios 13:44-46; Loukas 17:21)

To kynmaw ia ki kyntien U Jisu, “Wad shwa phi ia ka hima U Blei, bad ia ka hok jong u; te kine kiei kiei yn sa ai lang tam ha phi baroh” (Mathaios 6:33). Shuwa ba U Khrist U kren ia kitei ki kyntien, U ong ba ngim dei ban kuslai kumba kiwei pat ki kuslai ia kiei kiei kiba jong kane ka pyrthei. (Pule Mathaios 6:24-32). U Khrist U kren ia kine kiei kiei namar U kwah ban shon ha mynsiem jong ngi ba kiei kiei kiba kane ka pyrthei ka don ban tyrwa kim lah ban pynhun ne pynkmen shisha ia ngi. Ka jingkmien bad ka jingduh noh ki jingkuslai ka shong halor kata ka jingshisha ba u briew u shem ia ka “Hima U Blei” bad “ka hok jong U.”

Ko parabangeit, naduh ba phi la pdiang ia U Jisu Khrist, hato phi la ioh ka jingsuk bad ka jingkmien kaba phim shem ne ioh ha kane ka sla pyrthei? Lada ngim pat ioh mad ia

kata ka jingsuk kaba U Khrist U ong bad kular, da shisha ka mut ba ngim pat aiti shisha ha U Khrist ba Un bsuh bad saindur ia kata ka jingsuk ha ka jingim jong ngi. Lehse ngi shu ngeit lane bud tang ba ngi sngew ba kadei ka jingshisha bad lehse ngi bud tang ba ngi sheptieng. Ka lah ruh ban long ba ia ngi la kha ha ka long-iing long-sem Khristan hynrei ngim pat mad pat ia ka jingdon bad jingpyntngen U Khrist kum Uta “U Nongpyntngen.” Lada kane ka long ka jingiashem jong ngi, te ynda haba ki jingeh bakhraw ki wan, ngin ym lah ban ieng bad shisha ngin hap bad sakma.

Kine harum ki long ki kyntien kiba nga la sot na ka jingrwai Hindi bad kiba nga la pynkylla kyntien, kiba nga ngeit shimet hi, ba ki kren kyllum ia ka mat kaba nga kwah ban wanrah hangne.

“Jingieit jong U Jisu kadei ia baroh lut, dei ia baroh lut,
Khot ia i mei i pa, khot da ka jingieit,
To wan, to wan.
Khot ia hynmen para, khot da ka jingieit,
To wan, to wan.
Khot ia paramarjan marpar,
To wan, to wan
Jingieit jong u Jisu dei ia baroh lut
dei ia baroh lut.”

KI AIÑ JONG KA JINGBATAI *William Miller*

Ha kaba pule ia Baibl, nga la shem ia kine ki aiñ ki rukom harum kiba la long ka jingmyntoi bakhraw ia nga, bad mynta nga la ai ia ki sha ki paidbah da ka jingkyrpad bakrypang. Ia kawei pa kawei ka hukum ne ka aiñ dei ban da pule bha, da kaba pyniasoh lang bad ki dkhot Baibl ba la ai, lada u khynnah skul jong ka Baibl un ioh jingmyntoi na ki.

KI AIÑ BAD KI JINGPYNISHA

1. Kawei pa kawei ka kyntien ka dei ban don ia la ka jong ka jingkit jingmut kaba biang halor ka subjek

ba la pyni ha ka Baibl. – Mathaios 5:18

2. Baroh ki jingthoh bakhuid ki long kiba donkam, bad yn lah ban sngewthuh da ka jingnang ban pyniadei bad da ka jingpule kaba minot. – 2 Timothi 3:15-17

3. Ym don kaei kaei ia kaba la pynpaw ha ka jingthoh bakhuid kaba lah lane ba yn sa buhrieh na kito kiba pan ha ka jingngeit, khlem da artatien. – Deuteronomi 29:29; Mathaios 10:26,17; 1Korinth 2:10; Philipi 3:15; Isaia 14:11, Mathaios

21:22; Ioannis 14:13,14; 15:7; Jakob 1:5,6; 1Ioannis 5:13-15.

4. Ban sngewthuh ia ka jinghikai, wanrah lang ia ki jingthoh bakhuid baroh halor ka subjek kaba phi kwah ban tip; bad kumta to ai ba kawei pa kawei ka kyntien kan don ia la ka jong ka bor ktah kaba biang, bad lada phi lah ban thaw ia la ka jong ka jinghikai khlem da don ka jinglenpyrshah, phin ym lah ban bakla. – Isaia 28:7-29; 35:8; Proberb 19:27; Loukas 24:27,44,45; Rom 16:26; Jakob 5:19; 2Petros 1:19,20.

5. Ka jingthoh bakhuid ka dei ban long ka nongbatai ia la ka jong hi, namar ka long ka aiñ dalade ialade. Lada nga ap bad shaniah tang ha u nonghikai ban batai ia ka ha nga, bad un shu tharai ia ka jingmut jong ka, lane u thrang ba kan long katkum ka aiñ jingngeit jong ka balang jong u, lane ba un shu pyrkhat stad, kumta ka jingtharai, ka jingthrang, ka aiñ jingngeit, lane ka jingstad jong u ka long ka aiñ ka rukom jong nga, te ym ka Baibl. – Salm 19:7-11; 119:97-105; Mathaios 23:8-10; 1Korinth 2:1216; Esekiel 34:18,19; Loukas 11:52; Malakhi 2:7,8.

6. U Blei u la pynpaw ia kiei kiei kiban sa wan ne kiban sa jia, da ki jingithuhpaw, ki dur bad ki pharshi, bad ha kane ka rukom ia kijuh kiei kiei bunsien la ia pynpaw biang biang, da kiwei pat ki jingithuhpaw, lane ha kiwei pat ki dur, bad ki pharshi. Lada phi kwah ban sngewthuh ia ki, phi dei ban pyniasoh ia ki baroh ha kawei. – Salm 89:19; Hosia 12:10; Habakkuk 2:2; Ki Kam 2:17; 1Korinth 10:6; Hebru 9:9,24; Salm 78:2; Mathaios 13:13,34; Jenesis 41:1-32; Daniel 2:7 bad 8; Ki Kam 10:9-16.

7. Ia ki jingithuhpaw barabor la ju thoh kumne. – 2Korinth 12:1.

8. Ki dur barabor ki don ka jingmut pharshi, bad la pyndonkam bunsien ha ki jingiathuhlypa, ban iengpli ia kiei kiei, ia ki por bad ki jingjia kiban jia ha ka lawei; kum ka nuksa u lum, kaba mut ka hima/sorkar; ki mrad khlaw, kaba mut ki hima; ki um, kaba mut ki briew/paidlang; ka sharak, kaba mut Ka Ktien jong U Blei; ka sngi, kaba mut ka snem. – Daniel 2:35,44; 7:8,17; Jingpynpaw 17:1,15. Salm 119:105; Esekiel 4:6.

9. Ia ki pharshi la pyndonkam kum ka jingianujor ban batai ia ki jinghikai, bad ia ki dei ban batai ha kajuh ka rukom kumba leh ia ki dur da ki jinghikai bad ka Baibl. Markos 4:13.

10. Ki dur teng teng ki kit ar ne bun ki jingmut kiba iapher, kumba ia ka sngi la pyndonkam ha ka rukom jong ka pharshi ban iengpli ia lai tylli ki jait por: 1) Kabym thikna, 2) Kaba thikna, kawei ka sngi na ka bynta kawei ka snem, 3) Kawei ka sngi na ka bynta ka shihajar snem. Lada phi buh ha ka jingkheñ kaba beit kan

iahapsur bad ka Baibl bad kan sngew shongnia, lym kumta kan ym long. – Eklesiastis 7:14; Esekiel 4:6; 2Petros 3:8.

11. Kumno yn lah ban tip ynda haba ia ka kyntien la pyndonkam kum ka dak ne ka dur. Lada ka long shongnia kumba ka long, bad lada kam pynjot ia ka hukum tynrai jong ka mariang, kumta ia ka dei ban sngewthuh kumba

ka long, lym kumta, ia ka dei ban sngewthuh ba ka dei ka dur ne ka dak kaba iengpli ia kaei kaei. – Jingpynpaw 12:1,2; 17:3-7.

12. Ban nang ne sngewthuh ia ka jingmut bashisha jong ki dur, wad ia kato ka kyntien jong ka dur lyngba ka Baibl jong phi, bad hangta ba phi shem ba ka batai, buh ia kata ka jingbatai ha kata ka dur ba phi ioh, bad lada ka long kaba shongnia phim donkam ban wad shuh, lada kam long, peit biang.

13. Ban tip lada ngi don ne em ia ka histori ba jia shisha na ka bynta ka jingpyndep ia ka jingiathuhlypa. Lada phi shem ia kawei pa kawei ka ktien jong ka jingiathuhlypa (hadien ba ia ki dur la sngewthuh shai) ba la dep pyndep shisha, kumta to tip ba ka histori jong phi ka long ka jingjia kaba shisha. Hynrei lada iwei i kyntien i duna ha ka jingpyndep, kumta phi dei ban khmih sa ia kawei pat ka jingjia, lane ap ia ka jingsan jong ka ha ka lawei. Naba U Blei u sumar ba ka histori bad ka jingiathuhlypa kin ia mynjur kawei ia kawei pat, khnang ba u khun bangeit shisha jong U Blei un ym shem ka jinglehraiñ. – Salm 22:5; Isaiah 14:17-19; 1Petros 2:6; Jingpynpaw 17:17; Ki Kam 3:18.

14. Ka hukum kaba kongsan eh ia baroh ka long ba phin don ka jingngeit. Ka dei ka jingngeit kaba dawa ia ka jingknia ne jinglen lade, bad lada buh ha ka jingtnjuh, uwei un aiti ia kata kaba u la ieit eh ha ka pyrthei, ka pyrthei bad baroh ka jingkwah brai jong ka, ka jinglong, ka rukom im, ka kam ka jam, ki lok ki jor, ka iing, ki jingpyntngen bad ki burom bakynjapyrthei. Lada kano kano na kine kan khang ia ka jingngeit jong ngi ban ngeit ha kano kano ka bynta jong ka ktien U Blei, kan pyni ba ka jingngeit jong ngi ka long kaba thala. Bad ngin ym lah hi ruh ban ngeit katba iwei na kine ki

jingthmu ki dang don ha ki dohnud jong ngi. Ngie dei ban ngeit ba U Blei Un ym pynduh ei noh ia ka Ktien lajong. Bad ngi lah ban shaniah ba ma U Uba kynmaw ia ki sim iing, bad Uba niew ia ki sniuh ha ka khlieh jong ngi, Un da ia ka translesyon (ka jingpynkylla ktien) jong ka Ktien jong U, bad Un buh ia ki pud sawdong ia ka, bad Un da ia kito kiba shaniah shisha ha U Blei, bad kiba buh jingshaniah lypa ha ka Ktien jong U, na kaban bakla na ka jingshisha, watla kim sngewthuh Hebru ne Grik.

Kine ki long ki katto katne na ki aiñ ki rukom kiba donkam eh kiba nga la shem ba ka Ktien U Blei ka la ai bor ia nga ban sot bad ban bud, na ka bynta ka jingryntih bad ka jingthikna. Bad lada ngam shym la shah shukor palat, ha kaban leh ia kane, nga la shem ia ka Baibl, kum kaba bha, kawei na ki kot kaba synlar tam, bashai bad banep jingmut tam ba la ju thoh, kaba don ha ka ia ki jingpynshisha ha lade hi shaphang ka tynrai bakynja-blei jong ka, bad kaba dap da baroh ki jait jingtip kaba ka dohnud jong ngi ka kwah ban tip ne sngewbha. Nga la shem ia ka jingkyshew ia kaba ka pyrthei kam lah ban ai. Ka ai ia ka jingsuk jai haba ngeit, bad ia ka jingkyrmen baskhem ha ka lawei. Ka kyrshan ia ka jingmut jingpyrkhat ha ki por bajynjar, bad ka hikai ia ngi ban sngewrit ha ka por ba manbha. Ka pynkhreh ia ngi ban ieit bad ban leh bha ia kiwei, bad ban sngewthuh ia ka jingkordor jong ka mynsiem. Ka pynlong ia ngi ban nud bad ban shlur na ka bynta ka jingshisha, bad ka pynkhlañ ia ka ksangti ban ialeh pyrshah ia kaba bakla. Ka ai ha ngi ia ka atiar kaba khlañ ban pynjot ia ka jingbymngeit, bad ka pyntip ha ngi ia ka dawai kaba tang ma ka hi na ka bynta ka pop. Ka bthah ha ngi kumno ia ka jingiap yn sa jop, bad kumno ia ka jingkhum jong ka jingiap yn sa jop, bad kumno ia ka jingkhum jong ka jingtep yn dei ban pynpra. Ka iathuh ha ngi ia ki jingjia ha ka lawei, bad ka pyni ia ka jingpynkhreh kaba donkam na ka bynta ban iakynduh ia ki. Ka ai ha ngi ia ka lad ban iakren bad U Syiem ki Syiem, bad ban pynpaw ia ki hukum kiba bha tam ba la ju pyntreikam. Kane ka dang dei tang ka jingiohi kaba tang na sla ia ka jingkordor jong ka; pynban katno ngut shuh ki mynsiem kiba la jot kim niiewkor ia ka, lane, kaba iaryngkat bad ka

jingsniew, ka dei ka jingshim ia ka Baibl kum ka jingmaian ba la buhrieh kaba ym lah ban sngewthuh. Ko, ki nongpule baieit jong nga, to pynlong ia ka ka jingpule kaba kongsan tam. To pyrshang bha ia ka, bad phin sa shem ba ka long thik kumba nga la ong. Hooiid, kum ka Syiem jong ka Sheba, phin sa ong ba shiteng ym pat shym la iathuh lut. Ka thiologi ba la hikai ha ki skul jong ngi la ju pynshong nongrim barabor ha ki katto katne ki aiñ jingngeit jong ka

balang. Ka lah ban shim ia ka jingmut jingpyrkhat bathylli bad ban shon jingmut ia ka ha kane ka rukom, hynrei barabor kan sa shu kut tang ha ka jingshongshit niam. Ka jingmut jingpyrkhat kaba kylluid kan ym sngewhun bad ki jingpyni ne jingbatai jong kiwei. Lada nga long u nonghikai jong ki khynnah ha ka phang thiologi, ngan nang shuwa ban tip ia ka jinglah jong ki bad ia ka jingmut jingpyrkhat jong ki. Lada kine ki long kiba bha, ngan pynlong

ia ki ban pule ia ka Baibl da lade hi, bad ngan phah ia ki shabar kum kiba la laitluid ban leh bha ia ka pyrthei. Hynrei lada kim don ka jingmut jingpyrkhat, ngan shon shap ia ki da ki jingmut jingpyrkhat jong kiwei pat, ngan thoh buaid-niam ha ka khlieh jong ki, bad ngan phah ia ki shabar kum ki mraw!

KA JINGPEIT BIANG IA U 2018

Ka la dei ka jingsdang jong uwei pat u snem bad ka ju long ka jingmlien ba haba ngi peit ia kaei kaba u snem barim u la don ban ai ha ngi, ngi kwah tip kaei kaba ap ia ngi ha une u snem. Watla ngin sa tip ia kane, nga thikna ba ma phi baroh phin mynjur ba u snem 2018 u long u snem ba bun ki jingjia ba la jia bad ngi la sakhi ia ki dak ba ngi la nang kham jan sha ka jingwan arsien U Khrist. Ka pyrthei ka la long kum ka jingiakleh jong ki mar ba kloi ban kem ding bad ka donkam tang ia iwei i phngait ding ban pynpluh ia ka.

Ha u 2018 la don bun ki jingiakhih ha kaba iadei bad ka imlang ka sahlang, ka synshar ka khadar bad ka ioh ka kot. Kito na phi kiba peit bad sharai, phin ithuh ba kiei kiei baroh ki long kulmar lut. Ka jingiania halor mano ba dei hok ban kam ia ki dewlynnong rit hapteng ka duriaw, ka jingkynnoh balamler ba ka bor sorkar ka pyiap ia la ki briew jong ka, ka jingleh kaba la plan lypa ban pynmih ia ki jingkyndad kiba iadei bad ka jingpyndonkam laitluid jong ki lieng ia ka lynti bakhim ha ka duriaw kaba pyniasoh ia ka Black Sea bad ka Sea of Azov, kano ka pisa ban pyndonkam ha ka jingiadie-iathied ia ka umphñiang ha ka hat jong ka pyrthei salonsar bad babyllai ki jingiakajia hapteng ki nongsynshar ri kiba bun na ngi ngim lah ban bud dien ne ban kynmaw ruh, ki khring ia kane ka pyrthei baroh kawei kham jan bad kham jan sha ka thma kaban jia hajan baroh kawei ka pyrthei.

Ka jingbuh jingeh ha kaba iadei bad ka khaii ka pateng hapteng ka USA bad ka China, kaba dang iai bteng haduh mynta myne, ka kylla long ka jingma ia ka koit ka khiah jong ka ioh

ka kot jong kiwei kiwei ki ri. Kum ka nuksa barit, ngi la iohi kumno ba ka jingkhyllem jong ka Bombay Stock Exchange kaba la neh katto katne sngi lynter ne da ki taiew, wat da ka la neh tang shipor, ka la pynkhuslai ia kito kiba plie ia la ki khmat bad ki shkor jong ki. Ka Venezuela ruh ka don hapoh ka jingialeh bakhraw ha kaba iadei bad ka ioh ka kot kaba la pynhiar ia ka jinglong jingman jong ka rukom im ha kato ka ri. Ka ri iurop ruh ka don la ki jong hi ki jingeh ha kaba iadei bad kane ka bynta.

Ki jingeh kiba la mih na ka jingphetwir jong ki briew sha ki ryngkew jong ka iurop kaba shaphang sepngi, bad ka jingkhok kyrpad jong ka Germay bad ka France ia kiwei pat ki ri ha ka European Union ban plie ia ki khappud jong ki ban shah ia kine ki nongphetwir ban ioh jaka sah ha ki shnong jong ki, ka la pynmih sa ia ka jingiakren pyrshah hapteng ki nong shong shnong jong ka ri iurop bapher bapher. Ki jingdawa jong ki populist ban buh ia ki kyndon treikam ban pynmyntoi ia ki dohlieh bad ki trai shnong jong ka bad ka jingpynkhie im biang ia ka jingkren pyrshah ia ka jaitbynriew Jiwi ka la nang san ha ka jingpawnam jong ka katba dang iaid ki sngi bad ka dang iai bteng haduh kane ka por. Bad ngim dei ban klet ruh ia ka jingjia kaba kongsan ha une u snem 2018 shapang ka jingkren jong ki nongphetwir kiba kren pyntriem ba kin rung jubor sha ka ri USA.

Katto katne por, ma ngi hangne ha Shillong, ngi la sakhi ia ka jingkylla ha ka rukom long jong ka pyrthei ban noh mynsiem sha ka liang jong ki paid LGBT kaba la saiñ dur ha kiwei

kiwei pat ki ri, khamtam eh ka ri Sepngi. Bad ngi la iohi ruh ba kane ka jinglong ka la sdang ban wan hiar sha kane ka ri jong ngi ruh bad ka la don ka jingklusai, ha ka liang jong nga, ba ki briew kiba bat ia ki kyrdan jong ka jingkitkhlieh jong ka ri kin sa pynmih ia ki aiñ kiban iahap sur bad ki jingdawa jong kine ki paid LGBT. Bad ka la long kumta, ba ha u 6 tarik U Nailur, 2018, ka Supreme Court jong ka India ka la pynkylla katto katne ki aiñ kiba hap hapoh ka Section 377 jong ka Indian Penal Court da kaba pynlong aiñ ia ka jingiashong para shynrang bad para kynthei. Watla ka jingshongkurim hapteng kine ka dang long beaiñ, nga tip ba kan ym slem ba kane ruh kan sa urlong.

Nga tip ba dang don byllai ki jingjia ba la jia ha u snem ba la lah hynrei ka por bad ka jaka kam shah ba ngan wanrah kita baroh hangne. Hynrei nga tip ba kiei kiei baroh ki don ha ka jinglong bakulmar. Hynrei ka jingkylli ka long: Kaei kaba ngi dei ban khmih lynti ba iohi ha une u snem? Ban shu kren hok, ka lawei ka long kaba dum. Ma nga hi shimet, ngan ym sngewlyngngoh ban iohi ia ka jingsdang jong kawei pat ka thma bah. Ngan ym long uba sngewlyngngoh lada kan jia ka jinghiar ha ka ioh ka kot kaba shyркеi kaban jia hadien katto katne. Bad ngi dei ruh ban khmih lynti ia ka jingkiew jong ka jingiamynsaw bad jingumsnam kaba iadei bad ki jaitbynriew bapher bapher, khamtam eh ha kito ki ri kiba mad ia ki jingeh kiba iadei bad ki nongphetwir. Ngim ha ka ia jong ka histori jong ka pyrthei baring ia ka jingut jingpyrkhat jong ngi bad babun ki angnud ban tip kaei ban jia hadien nangne. Hynrei kam donkam

ba ngin sheptieng. Lada kine ki jingjia kin wanrah ia ka jingkyrmen ha ngi ka dei namar ba da kine kiei kiei ngi tip ba ka jingkut ka la hajan. U Jisu hi da lade U ong, “Naba kadei ba kine kiei kiei baroh kin long; hynrei kaba kut kam pat la jia.” “Haba phin iohi ia kine kiei kiei baroh, to tip ba ka long hajan, ha ki jingkhang.” (Mathaios 24:6,33). Ki jingjia ki pynthikna bad ki nang ia pynthikna ba ki rukom jong u ksuid kim lah ban pynmih ia kaei kaei ruh kaba janai bad ka por kan wan ba U Khrist Un ioh ia ka bor bapura halor ka pyrthei. Kane ka dei ban long kum ka jingpynkynmaw ba katno tam ba ngi dei ban snoh ha U Khrist ha Uba ngi long kiba dap pura.

Haba ngi phai pat ia ki khmat jong ngi sha ka OTG (One True God) movement, ka long kaei kaei kaba sngewsih shisha ban iohi ba ki don katto katne kiba kwah ban leh donbor halor ki ministry bad ki kynhun ba don hapoh jong ka. Ki khmih lynti ban pynurlong ia kane da kaba seng ia ka seng kaba don lem bad ka ia ki rukom pyniaid kam kiba iasyriem bad ka General Conference jong ka Seventh-Day Adventist. Kaei kaba phi lah ban khmih lynti na kane, lada ka long kam, ka long ba ka pisa ka pilaiñ ha ka movement baroh kawei kan don hapoh ka jingpyniaid jong tang ki katto katne ngut ki briew, bad kine ruh kin rai mano batbit ban long u nongtrei mission bad hangno, bad katno yn siew tulop ia ki nongtrei bad kumta ter ter. Kine kiba kyrshan bad kiba kwah ban pyntrei kam ia kane, ki long kito kiba kyntait ia ka khubor ka hok da ka jingngeit. Namar ba kiba bun ki kyrshan ia kane ka jingthmu, kito ki kynhun bad ki ministry, kum ka jong ngi, kibym kwah ban don hapoh kane

ka seng kin sa kynduh bun ki jingeh bad ka kam ialap jong ngi ruh yn sa shah pynthut. Kam ym slem shuh ba ngin ym shah kynthup lang ne shah ithuh kum kita kiba long shibynta bad ka OTG movement. Hynrei ka long ka jingshadtmen ba watla hapdeng bun ki jingeh, ngi ia jam shakmat ha ka jingpyrshang jong ngi ban saphriang ia ka khubor jong ka jingpynim bad nga ngeit, ba lyngba ka jingtrei shitom jong ki nongsharai baiaineh ha ka pyrthei baroh kawei, bun ki la poi ban tip shaphang ka jingshisha kaba kdew sha U Khrist kum ka lynti sha ka jingpynim.

Ka Christ In You Ministriew pat ha kawei ka liang, ka dang ia pynleh jingmut ha ka kam jong ka jingsaphriang ia ka khubor babha sha ki kiwei kiwei ki jaka jong ka ri Khasi bad Jaiñtia. Ngii kyrmen ba shen ngin sa ioh ban ialap ia ka jaitbynriew Garo ruh hangne ha jylla Meghalaya. Ngii dang ioh ruh ia ki jingkyrpad jong ki katto katne ki briew kiba thrang ban ia kynduh bad ngi bad ki kyrmen ban ioh iakren bad ngi halor ka mat jong ka jinglong Blei bad kiwei kiwei ki mat kiba iadei bad kane. Ngii kyrpad ba phin sngewbha buh lem ia ngi bad kine ki briew ha ka jingdwai jong phi.

Ngii sngewkmen ruh ba ngi la ioh ka lad ban pynlong ia ka taiew jingdwai ha u bnai Risaw bad ngii kyrmen ba ngin dang ioh shuh ka lad ban pynlong ia kiwei pat ki jingiaseng kyrpang ha ka lawei. Ngii sngewtynnad ruh ba U Blei U la jubab ia ki jingdwai jong ngi da kaba pynioh ia ngi ia ka camera kaba ngi la pyrkhath ha mynnyngkong ba kan slem bha shuwa ba ngin ioh ia ka, namar ka jingeh ba ngi iashem ha ka

liang ka pisa pilaiñ na kawei ka por sha kawei pat. Ngii la lah ban thep ia ki video jong ngi ha YouTube Channel jong ngi. Haduh mynta, baroh ki video ki dei ha ka ktien Khasi. Shen, ngin sa thep ia ki video kiba dei ha ka Phareng kiba ngin sa pynkhreh ia kito kiba kren bad kiba kham noh sha kane ka kyntien bad khamtam eh haba ngi buh jingmut ban ioh ktah lem ia kito kibym kren ia ka ktien Khasi kiba shong basah ha kane ka bynta jong ka ri.

Ngii shim ruh ia kane ka lad ban ai khublei ia ki dkhot jong ka kynhun jong ngi ba ki la ai sngewbha ia ki jingkyntshew jong ki sha ka Christ In You Ministries kaba la pynlah ia ngi ban thied ia ka Canon ink tank printer. Ka jingnoh sngewbha jong phi ka la pynlah ia ngi ban pynmih ia kane ka newsletter kaba phi dang pule mynta.

Watla ngii la iaaid lyngba bun ki jingeh ha kane ka snem ba la lah, to ngin ia pynkynmaw ia lade ruh ia ki jingiashem basngewtynnad bad ki kabu ksiar kiba ngi la iashem. Ngim don ei ei lait noh tang ka jingainguha ia U Blei na ka bynta ka jingisnei badapbaing ka jong U. To ngin iakhmih ia ka lawei da ka jingkyrmen bad ka jingangnud ba, hapdeng bun ki jingeh ba ki para briew ki buh ban leh pyrshah ia ka kam jong ngi, U Blei Un prat lynti ia ngi ban saphriang ia ka ktien jong U sha kita kiba shem lanot bad kita kibym ioh ia ka jingiarap bakynja Blei. U Blei Un kyrkhu ia phi lang baroh bad to phin don ka snem kaba dap da ka jingkykhu.

KA PROKRAM KABAN SA WAN

Ngii sngewkmen ban pynbna sha phi ba mynta u bnai, kaba sdang naduh 12 haduh 27 tarik, ngii ioh ia ka lad ban pynlong ia ka Baibl study ha Mawkyrwat, South West Khasi Hills District. Ka mat pdeng jong kane ka Baibl study ka long, “U Khun Ba La Lha Marwei Jong U Blei.” Da ka jingsngewrit, ngii kyrpad ia phi ba phin sngewbha ban buh lem ia ngi bad kane ka prokram ha ka jingduwai jong phi khamtam eh haba ngi ioh ba kumno ba ka jindhisha shaphang U Blei bad ka hok jong U ka ju pynmih ia ki jingpyrshah na bun ki liang. Ngii la don lypa ki nonglehpyrshah kiba ap bad kloii ban khot ia ngi ki nongphaidien na ka jingngeit bashisha bad kiba pyrshang ban buh jingeh ha ka kam kaba ngi trei. Ha ka sla kaba bud, ngii la ai ia ka map bad ka kyrteng jong ka jaka ban long kane ka Baibl study.

